

Dosarul nr. 1ra-1977/2021
1-18007246-01-1ra-22092021

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

24 ianuarie 2022

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit în următoarea componență:

Președinte – Diaconu Iurie,

Judecători – Guzun Ion, Catan Liliana, Plămădeală Ghenadie, Bejenaru Iurie,

a judecat în ședință, fără citarea părților, recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central Sîrbu Lilia, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 iunie 2021, în cauza penală în privința lui

Rusu Mihail XXXXX, născut la XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. prima instanță: 31.05.2018 – 10.12.2019;

2. instanța de apel: 13.01.2020 – 11.02.2020;

04.03.2021 – 24.06.2021;

3. instanța de recurs: 10.07.2020 – 26.01.2021;

22.09.2021 – 24.01.2022.

a c o n s t a t a t :

1. Prin sentința Judecătoriei Cimișlia, sediul Leova din 10 decembrie 2019, Rusu Mihail a fost recunoscut vinovat în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal și în baza acestei legi, i-a fost stabilită pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 10 (zece) ani cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

Termenul executării pedepsei lui Rusu Mihail a fost calculată cu data pronunțării sentinței și anume cu 10 decembrie 2019, ora 08:45, cu includerea în acest termen a perioadei de reținere de la 23 martie 2018 până la 26 martie 2018.

S-a respins cererea procurorului cu privire la încasarea cheltuielilor judiciare, ca neîntemeiată.

2. Pentru a se pronunța prin sentință, instanța de fond a reținut că Rusu Mihail la data de 23 martie 2018, în jurul orei 10:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în domiciliul propriu, situat în r-nul XXXXX, în rezultatul unui conflict cu

cet. Marin Andrei, având scopul omorului acestuia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. Marin Andrei, o lovitură, în regiunea gâtului, provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201823D0024 din 11 aprilie 2018 plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga pe suprafața antero-laterală localizată în proiecția arterei carotide care face parte din categoria organelor cu funcție de o importanță vitală, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară, însă din cauzele independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, și anume cet. Marin Andrei a rămas în viață din motiv că a intervenit imediat cet. Gheorghiu Nicolae care l-a scos pe Marin Andrei din casa agresorului și în scurt timp acestuia i-a fost acordat ajutor medical calificat urgent.

Acțiunile lui Rusu Mihail au fost încadrate în baza prevederile art. 27, art. 145 alin. (1) Cod penal, conform semnelor tentativa de omor intenționat, adică *tentativa la omorul unei persoane, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, acesta nu și-a produs efectul.*

3. Împotriva sentinței a declarat apel inculpatul Rusu Mihail prin care a solicitat audierea în ședința de judecată a părții vătămate Marin Andrei, totodată, luând în considerație vârsta înaintată a inculpatului și starea sănătății a solicitat modificarea pedepsei cu una mai blândă.

Ulterior la data de 24 decembrie 2019, inculpatul Rusu Mihail a mai înaintat o cerere de apel prin care a solicitat casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri prin care să fie recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

În motivarea apelului a indicat faptul că, nu urmărea intenția de a-l omorî pe Marin Andrei ci doar să-i cauzeze dureri fizice pentru faptul că nu l-a anunțat că pleacă la muncă la nepoata sa.

3.2. Nefiind de acord cu sentința a declarat apel avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Rusu Mihail, prin care a solicitat audierea în ședința de judecată a părții vătămate Marin Andrei, a martorului Gheorghiu Nicolae, casarea sentinței primei instanțe, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care procesul penal de învinuire a lui Rusu Mihail XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal să fie încetat, Rusu Mihail să fie recunoscut vinovat în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional cu dispunerea încetării cauzei în temeiul art. art. 30 alin. (1), (2), 441 alin. (1) lit. b) Cod Contravențional.

În motivarea apelului deus a indicat că: pentru ca persoană să fie recunoscută culpabilă în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal este

necesar să fie probată intenția inculpatului de a comite omorul victimei; din probele material reținute de instanța de judecată, probe expuse în sentință, rezultă că la data de 23 martie 2018 victimei Marin Andrei i-au fost cauzate de către inculpat vătămare corporală ușoară și anume plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga, care a fost produsă prin acțiunea traumatică a unui obiect înțepător – tăietor și care condiționează o dereglare a sănătății de scurtă durată; probele enunțate supra nu demonstrează intenția inculpatului de a comite omorul victimei; instanța de judecată a concluzionat că inculpatul a acționat cu intenție directă de a cauza omorul victime reieșind din declarațiile victimei depuse la urmărirea penală însă din acele declarații nu rezultă că la data de 23 martie 2018 inculpatul avea intenția de al omorî pe Marin Andrei; lipsa intenției inculpatului de a comite un act de omor rezultă și din declarațiile părții vătămate depuse în cadrul judecării cauzei; din declarațiile martorului ocular Gheorghiu Nicolae rezultă că inculpatul nu avea intenția de al omorî pe Marin Andrei, declarații depuse în ședința de judecată; reieșind din analiza probelor examinate în ședința de judecată consideră concluzia instanței că inculpatul a avut intenția să-l omoare pe Marin Andrei este bazată pe presupuneri, or, probele nu demonstrează existența instanței de omor, iar acest fapt contravine prevederilor art. 8, 389 Cod de procedură penală; acțiunile inculpatului, urmează a fi catalogate ca acțiuni intenționate îndreptate spre cauzarea vătămarilor corporale, iar încadrarea lor juridică urmează a fi stabilită reieșind din gravitate vătămarilor pricinuite; susține că conform raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11 aprilie 2018 s-a constatat că lui Marin Andrei i-a fost pricinuită vătămare ușoară; consideră că reieșind din cele expuse supra acțiunile inculpatului urmează a fi recalificate de pe art. 27, 145 alin. (1) Cod penal pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional; poziția că probele examinate nu confirmă existența intenției directe de a comite un omor intenționat, inclusiv și în cazul când instanța de judecată, în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (2) Cod de procedură penală, ar fi ajuns la concluzia că inculpatul a avut intenția de al omorî pe Marin Andrei, cauza urma a fi încetată cu recalificare acțiunilor inculpatului pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional; din declarațiile părții vătămate și a martorului Gheorghiu Nicolae rezultă că inculpatul i-a aplicat lui Marin Andrei o lovitură cu cuțitul după ce partea vătămată a fost scoasă de către Gheorghiu Nicolae din casa inculpatului. Consideră că în cazul dat urma a fi trasă o atenție deosebită asupra faptului ce anume s-a petrecut după ce inculpatul l-a lovit cu cuțitul pe partea vătămată. În sentință instanța de judecată nu a dat nici o analiză acestui fapt. Instanța de judecată urma să constate și să aprecieze minuțios factorii ce l-au împiedicat pe inculpat să-și ducă intențiile până la capăt, dacă astfel de factori au existat; prezența martorului Gheorghiu Nicolae în timpul

conflictului nu poate fi apreciată ca un factor ce l-a împiedicat pe inculpat să-și realizeze intențiile, or acest factor nu l-a împiedicat să aplice lovitura cu cuțitul. Din probele acumulate la urmărirea penală și examinate în ședință de judecată, rezultă doar că Gheorghiu Nicolae a ajutat pe Marin Andrei să iasă din casa inculpatului; nici o probă nu demonstrează faptul că partea vătămată, or, martorul Gheorghiu Nicolae, ar fi întreprins careva măsuri de a se opune acțiunilor intenționate ale inculpatului; nicio probă nu indică că inculpatul, după aplicarea loviturii cu cuțitul, și-a manifestat prin careva acțiuni intenția de a-și atinge scopul pe care l-ar fi avut, adică omorul lui Marin Andrei; neavând o probă contrarie, presupune că inculpatul a renunțat benevol la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat prin încetarea acțiunilor îndreptate nemijlocit spre săvârșirea amorului; la materialele cauzei se regăsește o probă-procesul verbal de audiere suplimentară a martorului Gheorghiu Nicolae din 18 mai 2019(f.d.80), care nu este clar din ce motive nu s-a regăsit în rechizitoriul întocmit de partea acuzării și nici nu a fost examinată și apreciată în ședință de judecată. Consideră că proba nominalizată confirmă, că inculpatul nu a avut intenția de a comite un omor, or cel puțin a refuzat benevol să-și ducă intenția până la capăt.

4. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat, din 11 februarie 2020, au fost admise apelurile depuse de avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Rusu Mihail și de către inculpat, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre prin care:

A fost încetat procesul penal privind învinuirea lui Rusu Mihail de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

A fost încetat procesul contravențional intentat în privința lui Rusu Mihail pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

A fost soluționată soarta corpurilor delictive.

Cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei – au fost trecute în contul statului.

4.1. În motivarea soluției, instanța de apel verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, instanța de apel a conchis că prima instanță neîntemeiat a recunoscut pe inculpatul Rusu Mihail vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând incorect acțiunile acestuia în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, eronat pronunțând sentința de condamnare.

Instanța de apel a reținut că sentința nu corespunde rigorilor legislației procesual penale în vigoare, deoarece fapta inculpatului Rusu Mihail nu întrunește elementele componenței infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod Penal, ci constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin.(2) Cod Contravențional.

La această concluzie, instanța de apel a ajuns ținând cont de prevederile art. art. 27, 99-101 ale Codului de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, dându-le apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui Rusu Mihail în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional.

Instanța de apel a ajuns la concluzia că învinuirea adusă inculpatului de comiterea infracțiunii, tentativă de omor prin ansamblu probatoriu administrat în cauză, nu și-a găsit confirmarea și că prima instanță incorect a dat apreciere ansamblului probatoriu și eronat a ajuns la soluția privind stabilirea vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate și condamnarea lui.

Concluzia instanței de fond că *„în speță, inculpatul Rusu Mihail, având scopul omorului cet. Marin Andrei, l-a înfipt pe ultimul cu cuțitul în regiunea gâtului, însă acesta nu și-a produs efectul din motiv că a intervenit imediat cet. Gheorghiu Nicolae, care l-a scos pe Marin Andrei din casa agresorului și în scurt timp acestuia i-a fost acordat ajutor medical calificat urgent”*, nu a fost susținută de către instanța de apel. Chiar dacă în speță conform declarațiilor părții vătămate Marin Andrei și martorului Marin Ion, care este fratele părții vătămate, rezultă că cu două zile înainte de cazul cercetat pe prezenta cauză, inculpatul Rusu Mihail l-a amenințat pe partea vătămată că *„îi va tăia gâtul”*, instanța de apel a considerat că aceste circumstanțe urmau să fie apreciate nu doar în context și coraport cu acțiunile săvârșite la data de 23 martie 2018, când Rusu Mihail l-a împuns cu cuțitul pe Marin Andrei în regiunea gâtului. Prima instanță urma să aprecieze circumstanțele cazului produs prin prisma tuturor acțiunilor participanților și să formuleze o concluzie certă fără dubii, că inculpatul a avut scopul să-l omoare pe Marin Tudor, premeditat a pregătit săvârșirea acestei infracțiuni. În cazul în care scopul nu a fost dus până la capăt, motivele trebuie să fi fără dubii veritabile independente de voința făptuitorului, ceea ce în speță nu s-a stabilit.

Instanța de apel a indicat la caz că latura obiectivă a omorului se realizează prin uciderea unei persoane, adică prin orice activitate ilegală care pricinuieste moartea unui om. În speță, prin probele cercetate, din materialele cauzei nu rezultă cu certitudine că inculpatul Rusu Mihail, în virtutea unor amenințări expuse telefonic, conform declarațiilor martorului Marin Ion, a pregătit și și-a realizat intenția sa de omor al cet. Marin Andrei.

Analizând declarațiile martorului, a părții vătămate și inculpatului, instanța de apel a dedus că acestea sunt în coroborare , nu conțin divergențe, nu sunt în contradicție cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale sau în prima instanță, și în ansamblu demonstrează lipsa intenției inculpatului de a săvârși infracțiunea de omor.

Instanța de apel nu a reținut la caz concluzia primei instanțe care a indicat că acțiunile infracționale ale lui Rusu Mihail au fost curmate de martorul Gheorghiu Nicolae, or, ultimul în instanța de apel a declarat în mod expres că „inculpatul după ce a lovit partea vătămată cu cuțitul și a văzut sânge, s-a speriat”, faptul dat a fost confirmat și de partea vătămată Marin Andrei care la fel a declarat că „după lovitură, Rusu Mihail s-a speriat și a aruncat cuțitul, /.../el nu a încercat să ne oprească”.

În acest context instanța de apel a considerat că sunt notabile circumstanțele cauzei, care confirmă faptul apariției a unui conflict spontan între inculpatul Rusu Mihail și partea vătămată Marin Andrei, în rezultatul cărui, primul după ce a început să se certe cu Marin Andrei, a luat cuțitul care stătea pe masă și i-a aplicat o lovitură ultimului în regiunea gâtului, care se califică prin raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11.04.2018 ca o vătămare corporală ușoară.

Instanța de apel a stabilit că prima instanță eronat a concluzionat că „analizând în cumul declarațiile celor audiați în cadrul ședinței de judecată cu probele anexate la materialele cauzei penale, ajunge la concluzia, că vina inculpatului Rusu Mihail XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 16 alin.(1) Cod penal se dovedește și prin următoarele materiale ale dosarului penal, examinate în cadrul ședinței de judecată”.

Însăși, faptul că după ce inculpatul a aplicat lovitura, Gheorghiu Nicolae a scos partea vătămată din casă și a contactat ajutorul medical. Drept urmare partea vătămată a rămas în viață, nicidecum nu poate fi apreciat ca circumstanțe că intenția de omor a inculpatului nu a fost dusă la capăt din motive independente de voința sa, pentru a califica fapta inculpatului ca tentativă de omor.

Instanța de apel a reiterat că declarațiile date de către partea vătămată, sau martorul Gheorghiu Nicolae în ședința de judecată a instanței de apel nu pot fi apreciate ca contradictorii celor date anterioare, întrucât în instanța de apel au fost înaintate întrebări suplimentare și de concretizare a unor circumstanțe care nu au fost ridicate anterior.

În cadrul judecării cauzei în instanța de apel a stabilit cu certitudine că Rusu Mihail la data de 23 martie 2018, în jurul orei 10:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în domiciliul propriu, situat în XXXXX, în rezultatul unui conflict cu cet. Marin Andrei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale,

intenționat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. Marin Andrei, o lovitură, în regiunea gâtului, provocându-i o plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară, care a provocat dereglarea de scurtă durată a sănătății ultimului.

Instanța de apel concluzionat că acțiunile intenționate ale inculpatului Rusu Mihail constituie faptă contravențională prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, conform indicilor: „Vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății”.

Instanța de apel, a mai reținut că, Rusu Mihail nu poate fi supus răspunderii contravenționale și urmează a se înceta procesul contravențional pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recurs ordinar de către procuror prin care invocând temei pentru recurs pct. 6 și 12 a dispozițiilor art. 427 Cod de procedură penală, a solicitat casarea parțială a deciziei și dispunerea rejudecării cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

În susținerea cererii de recurs, procurorul a menționat următoarele aspecte: instanța de apel nu a dat o analiză a fiecărei probe prezentate de către acuzare, nu le-a apreciat, conform art. 101 Cod de procedură penală; instanța de apel nu a analizat și nu a apreciat în mod cuvenit declarațiile făcute de către partea vătămată Rusu Mihail și a martorului Gheorghiu Nicolae în prima instanță și la urmărirea penală, așa cum a făcut prima instanță; nici într-un fel nu este argumentată soluția instanței de apel privind reținerea ca fiind veridice a declarațiilor depuse de partea vătămată și martorul Gheorghiu Nicolae în instanța de apel și nu a celor din cadrul urmăririi penale și examinării cauzei de către prima instanță; declarațiile persoanelor nominalizate depuse la urmărirea penală și în prima instanță nici nu a fost supuse analizei și aprecierii de către instanța de apel, în pofida faptului că acuzarea a făcut referirea anume la aceste declarații și a solicitat ca ele să fie luate în considerație la emiterea deciziei; instanța de apel în decizia sa supune analizei numai declarațiile părții vătămate și a martorului, care au fost audiați în instanța de apel, fără se expune asupra declarațiilor acestora depuse la urmărirea penală și în prima instanță, precum și asupra declarațiilor martorilor Marin Ion, Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana, care au confirmat faptul existenței amenințărilor din partea inculpatul de a-l omorî pe partea vătămată, faptul că după cele comise partea vătămată a fost lăsată singură afară să moară și comportamentul inculpatului, care după cele comise nici nu a încercat să-i acorde ajutor victimei, fiind sigur că după lovitura acestuia în zona vitală

cet. Marin Andrei va deceda, precum și a probelor prezentate de către partea acuzării, adică instanța a avut o poziție unilaterală, nemotivată și tendențioasă; instanța de apel nu a analizat în mod corespunzător unele circumstanțele, după cum urmează: obiectul care a fost folosit de către inculpat pentru comiterea infracțiunii, și anume cuțitul care reprezintă un obiect care, fiind aplicat, poate cauza moartea unei persoane și în cazul dat putea să survină decesul lui Marin Andrei. Loviturile au fost aplicate de către Rusu Mihail în regiunea vitală a corpului uman- gâtul, ce se confirmă și prin raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11.04.2018 prin care s-a constatat că plaga înțepat-tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga pe suprafața antero-laterală este localizată în proiecția arterei carotide și face parte din categoria organelor cu funcție de o importanță vitală. Obiectul folosit de către inculpatul Rusu Mihail și partea corpului care a suferit leziunile corporale indică asupra pericolului care putea fi provocat părții vătămate Marin Andrei, ceea ce dovedește că făptuitorul a acționat anume cu intenția de omor; reieșind din declarațiile părții vătămate Marin Andrei și martorului Gheorghiu Nicolae date la urmărirea penală, după ce inculpatul i-a aplicat părții vătămate o lovitură cu cuțit acesta imediat a fost scos afară de către Gheorghiu Nicolae. Astfel, rezultă că, decesul lui Marin Andrei nu a survenit din cauze independente de voința inculpatului, și anume de faptul că martorul a reușit repede să-l scoată pe Marin Andrei afară și să părăsească locul infracțiunii; comportamentul inculpatului Rusu Mihail, care, reieșind din poziția instanței de apel nu a avea intenția de a-l omorî pe Marin Andrei, după cele comise nici nu a încercat să acorde un ajutor părții vătămate, deoarece era sigur că ea va deceda după lovitură cu cuțitul în regiunea gâtului. Reieșind din declarațiile martorului Vîlcu Ecaterina audiată în instanța de fond: «...Marin Andrei era căzut jos, era de sânge și se ținea cu mina de gât, dînsul era singur. Marin A. a reușit să-i spună că Rusu Mihail l-a tăiat la gât. Motivul nu i l-a spus. Pe Rusu Mihail și pe Gheorghiu N. nu i-a văzut”.

6. Prin decizia Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 26 ianuarie 2021, a fost admis recursul ordinar declarat de către a procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia oficiul Central, Sîrbu Lilia, fiind casată total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 11 februarie 2020, în cauza penală în privința lui Rusu Mihail și dispusă rejudecarea cauzei, de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată. (vol. I, f.d.246, 247-261).

6.1. În motivarea deciziei, instanța de recurs ordinar a indicat că instanța de apel nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, reieșind din conținutul deciziei atacate nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu

– din punct de vedere al coroborării lor, nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele de fapt și de drept incriminate inculpatului în rechizitoriu, nefiind clar care probe au fost puse la baza deciziei de recalificare a acțiunilor inculpatului și care au fost respinse, a supus insuficient analizei declarațiile părții vătămate și a martorului, care au fost audiați în instanța de apel, fără a se expune asupra declarațiilor acestora depuse la urmărirea penală și în prima instanță, nu s-a referit într-un mod incontestabil dacă acțiunile inculpatului au fost sau nu îndreptate anume spre curmarea vieții părții vătămate Marin Andrei, ținând cont de faptul că acesta la aplicarea loviturii părții vătămate a folosit un cuțit, aplicând lovitura în regiunea organelor vitale, precum nu s-a referit, reieșind din circumstanțele reale constatate, la cauzele pe care le-a apreciat ca fiind produse independent de voința făptașului care la rândul său l-ar fi împiedicat să-și ducă intenția până la capăt.

De asemenea, instanța de recurs ordinar a menționat despre caracterul contradictoriu a soluției adoptate, or, constatând, că Rusu Mihail în rezultatul unui conflict cu cet. Marin Andrei, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. Marin Andrei, o lovitură, în regiunea gâtului, provocându-i o plagă înțepată – tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară, care a provocat dereglarea de scurtă durată a sănătății ultimului, concluzionează că, inculpatul a renunțat benevol la comiterea omorului cet. Marin Andrei, deoarece după aplicarea loviturilor asupra părții vătămate Marin Andrei, inculpatul a aruncat cuțitul și nu a împiedicat partea vătămată să iasă din casă, ba mai mult, după cum a declarat martorul Gheorghiu Nicolae, Rusu Mihail XXXXX chiar s-a ferit din calea lor când aceștia au ieșit afară, fapt confirmat prin procesul-verbal de audiere suplimentară a martorului.

Totodată, instanța de recurs ordinar a indicat că lipsește aprecierea amplă a declarațiile martorilor Marin Ion, Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana, inclusiv în partea în care este mărturisit că, inculpatul după aplicarea loviturii cu cuțitul părții vătămate în regiunea gâtului nu a reacționat în nici un fel pentru a-i acorda primul ajutor, iar la sosirea vecinilor Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana alertate de către Marin Andrei, la sosirea ambulanței inculpatul nu era prezent, deși, aceste momente au fost elucidate de către prima instanță. Instanța de apel nu a dat răspuns la argumentele procurorului precum că „obiectul cu care a fost comisă infracțiunea (cuțitul), putea comite moartea persoanei. Lovitura a fost aplicat într-un loc vital pentru corpul uman, și anume în regiunea gâtului”.

Mai mult, instanța de recurs ordinar a subliniat că instanța de apel rejudecând cauza nu a motivat suficient decizia și nu a abordat suficient probele prin prisma art.

101 Cod de procedură penală, nu le-a analizat separat și în coroborare, pronunțând concluzie nemotivată suficient pentru a conchide încetarea procesului penal privind învinuirea lui Rusu Mihail XXXXX de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, fapt care, în opinia Colegiului constituie temei de casare prin prisma pct. 6) și 12 alin. (1) art. 427 Cod de procedură penală, ne fiind rezolvat fondul cauzei.

Astfel, instanța de recurs ordinar a conchis că, instanța de apel nu și-a motivat suficient decizia și nu a abordat suficient baza probatorie, lăsând-o fără o apreciere completă și multilaterală, fapt care, în opinia instanței de recurs a indicat la nerezolvarea fondului cauzei, iar erorile menționate supra sunt erori de drept procedural și se încadrează în art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12 Cod de procedură penală, deoarece se referă la procedura de motivare a soluției instanței de apel și sunt temei de recurs.

7. Prin decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 iunie 2021, au fost admise apelurile declarate de către avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Rusu Mihail și inculpatul, casată integral sentința și pronunțată o nouă hotărâre, după cum urmează:

Se încetează procesul penal privind învinuirea lui Rusu Mihail XXXXX de săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, deoarece fapta inculpatului constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod contravențional.

Se încetează procesul contravențional intentat în privința lui Rusu Mihail XXXXX pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

Corpul delict - un cuțit care se păstrează în camera corpurilor delict de la IP Leova - de nimicit.

Cheltuielile judiciare în sumă de 320 (trei sute douăzeci) lei - se trec în contul statului.

7.1. În partea descriptivă a deciziei, instanța de apel a conchis verificând împrejurările de fapt și aspectele de drept ale cauzei, precum și efectuând cercetarea nemijlocită, multilaterală și obiectivă a probelor administrate, că instanța de fond neîntemeiat a recunoscut pe inculpatul Rusu Mihail vinovat de comiterea infracțiunii imputate, calificând incorect acțiunile acestuia în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, eronat pronunțând sentința de condamnare.

Astfel, instanța de apel a menționat că sentința nu corespunde rigorilor legislației procesual penale în vigoare, deoarece fapta inculpatului Rusu Mihail nu

înrunește elementele componenței infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, ci constituie contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional.

La concluzia respectivă, instanța de apel a ajuns ținând cont de prevederile art. art. 27, 99-101 Cod de procedură penală, cercetând sub toate aspectele probele administrate, verificându-le minuțios, dându-le apreciere proprie, prin prisma pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, considerând că din probele administrate la materialele dosarului rezultă vinovăția lui Rusu Mihail în comiterea contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional.

Analizând probele în ansamblu, instanța de apel a stabilit că potrivit rechizitoriului, Rusu Mihail este învinuit de organul de urmărire penală în săvârșirea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, tentativa de omor intenționat, adică tentativa la omorul unei persoane, acțiune care din cauze independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a pierdut efectul, și anume în aceia, că dânsul la data de 23 martie 2018, în jurul orelor 10:00, fiind în stare de ebrietate alcoolică și aflându-se în domiciliul propriu, situat în XXXXX, în rezultatul unui conflict cu cet. Marin Andrei Timofei, având scopul omorului acestuia, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, intenționat a luat un cuțit de bucătărie de pe masă cu care i-a aplicat cet. Marin Andrei Timofei, o lovitură, în regiunea gâtului, provocându-i conform raportului de expertiză judiciară nr. 201823D0024 din 11 aprilie 2018 plagă înțepată - tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga pe suprafața antero-laterală localizată în proiecția arterei carotide care face parte din categoria organelor cu funcție de o importanță vitală, leziune ce se califică ca vătămare corporală ușoară, însă din cauzele independente de voința făptuitorului, aceasta nu și-a produs efectul, și anume cet. Marin Andrei Timofei a rămas în viață din motiv că a intervenit imediat cet. Gheorghiu Nicolae Vasile care l-a scos pe Marin Andrei Timofei din casa agresorului și în scurt timp acestuia i-a fost acordat ajutor medical calificat urgent.

Instanța de apel ajuns la concluzia că învinuirea adusă inculpatului de comiterea infracțiunii, tentativă de omor prin ansamblu probatoriu administrat în cauză, nu și-a găsit confirmarea. Or, instanța de fond incorect a dat apreciere ansamblului probatoriu și eronat a ajuns la soluția privind stabilirea vinovăției inculpatului de săvârșirea infracțiunii imputate și condamnarea lui.

De asemenea, instanța de apel a concluzionat că concluzia instanței de fond precum că *„inculpatul Rusu Mihail, având scopul omorului cet. Marin Andrei, l-a înfipt pe ultimul cu cuțitul în regiunea gâtului, însă acesta nu și-a produs efectul din motiv că a intervenit imediat cet. Gheorghiu Nicolae, care l-a scos pe Marin Andrei din casa agresorului*

și în scurt timp acestuia i-a fost acordat ajutor medical calificat urgent” fila 6 a deciziei, nu poate fi susținută de către instanța de apel.

Or, conform declarațiilor părții vătămate Marin Andrei și a martorului Gheorghiu Nicolai, reiese că ultimul a declarat că la data de 23.03.2018, la domiciliul lui Rusu Mihail, consumau băuturi alcoolice. În urma unui conflict iscat între Marin Andrei și Rusu Mihail, ultimul din glumă l-a lovit pe Marin Andrei cu un cuțit în regiunea gâtului, după care a aruncat cuțitul, iar în momentul când împreună cu Marin Andrei au ieșit din casă, Rusu Mihail nu i-a împiedicat.

Conform declarațiilor părții vătămate Marin Andrei și martorului Marin Ion, care este fratele părții vătămate, s-a dedus faptul că două zile înainte de cazul cercetat pe prezenta cauză, inculpatul Rusu Mihail l-a amenințat pe partea vătămată că „îi va tăia gâtul”, instanța de apel consideră că aceste circumstanțe urmau să fie apreciate nu doar în context și coraport cu acțiunile săvârșite la data de 23 martie 2018, când Rusu Mihail l-a împuns cu cuțitul pe Marin Andrei în regiunea gâtului.

Instanța de fond urma să aprecieze circumstanțele cazului produs prin prisma tuturor acțiunilor participanților și să formuleze o concluzie certă fără dubii, că inculpatul a avut scopul să-l omoare pe Marin Tudor, premeditat a pregătit săvârșirea acestei infracțiuni.

În cazul în care scopul nu a fost dus până la capăt, motivele trebuie să fi fără dubii veritabile independente de voința făptuitorului, ceea ce în speță nu s-a stabilit.

Instanța de apel a indicat la caz că latura obiectivă a omorului se realizează prin uciderea unei persoane, adică prin orice activitate ilegală care pricinuieste moartea unui om.

În aceeași ordine de idei, este important de remarcat că omorul săvârșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale; 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei.

Astfel, la prima condiție de acest gen, pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a săvârși omorul a precedat cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei.

Cât privește cea de-a doua condiție de realizare a premeditării, aceasta presupune, în esență, că hotărârea infracțională este luată după un prealabil examen comparativ al motivelor pozitive și negative, precum și al rezultatelor ilicite dorite și nedorite de subiect.

Premeditarea nu trebuie echivalată cu intenția premeditată. Pentru a exista premeditarea nu este suficient ca făptuitorul să fi luat pur și simplu mai dinainte hotărârea de a omorî.

Esențial pentru încadrarea juridică a faptei inculpatului, după caz, în tentativă de omor calificat în baza art. 27 raportat la art. 145 alin. (1) Cod penal, este stabilirea formei și modalității vinovăției cu care a fost săvârșită fapta. În cazul tentativei de omor inculpatul trebuie să acționeze cu intenția de ucidere.

Este adevărat, că obiectul folosit de către inculpat și partea corpului care a suferit leziunile corporale indică asupra pericolului care putea fi provocat părții vătămate, însă și în acest caz, făptuitorul trebuie să acționeze cu intenția de omor.

La caz, prin probele cercetate, precum și din materialele cauzei, instanța de apel a stabilit că nu rezultă cu certitudine că inculpatul Rusu Mihail, în virtutea unor amenințări expuse telefonic, conform declarațiilor martorului Marin Ion, a pregătit și și-a realizat intenția sa de omor al cet. Marin Andrei.

Or, după cum s-a menționat supra, conform declarațiilor martorului Gheorghiu Nicolai, reiese că în urma unui conflict iscat între Marin Andrei și Rusu Mihail, ultimul din glumă l-a lovit pe Marin Andrei cu un cuțit în regiunea gâtului, după care a aruncat cuțitul (vol.II, f.d.12-13).

Fiind audiat în instanța de apel partea vătămată Marin Andrei a declarat că în momentul conflictului se afla la domiciliul lui Rusu Mihail pe pat. După ce a fost lovit de către Rusu Mihail cu cuțitul, ultimul a aruncat cuțitul jos. În momentul când a dorit împreună cu Gheorghiu Nicolae să iasă din casă, Rusu Mihail nu i-a împiedicat. A indicat că Rusu Mihail nu a avut motiv să-l ucidă și consideră că nu avea posibilitatea să-i mai aplice lovituri cu cuțitul, deoarece s-a speriat și cuțitul l-a aruncat jos (vol.II, f.d.24).

Martorul Vîlcu Ecaterina fiind audiată în instanța de apel a declarat că pe inculpatul Rusu Mihail îl cunoaște, sunt vecini. A indicat că atunci când l-a văzut pe Marin Andrei, Rusu Mihail nu se afla prin preajmă, de asemenea, nu a văzut că Rusu Mihail să-i fi acordat lui Marin Andrei vreun ajutor. A susținut declarațiile date în cadrul ședinței a instanței de fond, precum că era la vecina Cernenchi Liliana prin luna martie 2018. A ieșit în drum să plece acasă și l-a văzut căzut pe Marin Andrei la poarta sa. S-a întors înapoi la Cernenchi Liliana și a sunat la ambulanță. Marin Andrei era căzut jos, era de sânge și se ținea cu mâna de gât, dânsul era singur. Marin A. a reușit să-i spună că Rusu Mihail l-a tăiat la gât. Motivul nu i l-a spus. Pe Rusu Mihail și pe Gheorghiu N. nu i-a văzut (vol.II, f.d.21).

Martorul Cernenchi Liliana fiind audiată în instanța de apel a declarat că pe inculpatul Rusu Mihail îl cunoaște, sunt rude. A indicat că nu ține minte dacă

Gheorghiu Nicolae era alături de Marin Gheorghe când a ieșit afară. A susținut declarațiile date în cadrul ședinței de judecată, potrivit căreia în luna martie 2018, în jurul orelor 10.00-11.00, vecina Vîlcu Ecaterina a venit la dânsa în ospeție, a auzit câinele lătrând la poartă și a ieșit să vadă ce se întâmplă. Când a ieșit, l-a văzut pe Marin Andrei jos la pământ și plin de sânge, era la poarta ei. S-a întors și i-a spus despre cele întâmplate lui Vîlcu Ecaterina. Au plecat amândouă să se uite, Marin Andrei era vânăt și fără cunoștință, respira greu, parcă înădușit, era murdar de sânge în partea de sus a corpului, ședea cu fața în jos și nu reacționa, după care au sunat la salvare. Medicul de la salvare i-a comunicat că Marin A. este tăiat. (vol.II, f.d.22)

Martorul Marin XXXXX fiind audiat în instanța de apel a declarat că pe inculpatul Rusu Mihail îl cunoaște, sunt vecini. A indicat că fratele său Marin Andrei, până la incidentul în cauză, prin telefon i-a comunicat că Rusu Mihail i-a spus că-i va da drumul la sânge dacă vor mai merge la lucru la nepoata sa Olga. A susținut declarațiile date în cadrul ședinței de judecată, potrivit căreia a fost la Olga Stavciuc în anul 2018 la lucru împreună cu fratele său Marin Andrei. Au demolat un sarai numai ei doi, Rusu Mihail nu a fost la lucru, Olga Stavciuc nu l-a chemat, deoarece el bea. Seara l-a telefonat fratele și i-a spus că Rusu Mihail s-a supărat că nu l-au luat la lucru și pe dânsul și că Rusu M. l-a amenințat pe fratele că îi va tăia gâtul. A doua zi a fost telefonat de către Vîlcu Ecaterina care i-a spus că fratelui său i-a tăia gâtul. S-a dus la fața locului, unde a venit salvarea și l-au dus la spital. După ce s-a însănătoșit, a vorbit cu fratele despre caz, acesta i-a spus că a crezut că Rusu M. glumește. Concretizează că fratele său a fost amenințat în seara zilei de 21.03.2018, adică în ziua în care au lucrat, dar de fapt a fost tăiat peste o zi la data de 23.03.2018. (vol.II, f.d.23)

Inculpatul fiind audit în instanța de apel a declarat că până și după incident sunt în relații normale cu partea vătămată. A menționat că cuțitul cu care l-a lovit pe Marin Andrei l-a luat de pe masă, deoarece se aflau la bucătărie. După ce a lovit partea vătămată, cuțitul nu i l-a luat nimeni din mână, el singur l-a aruncat. A menționat că s-a speriat după ce a văzut cum curge sânge. A susținut că nu a dorit să-l lovească cu cuțitul pe Marin Andrei, dacă ar fi dorit să-l lovească, l-ar fi lovit încă o dată (vol.II, f.d.25).

Astfel, instanța de apel a menționat că în urma conflictului supra, se constată că inculpatul Rusu Mihail, s-a speriat și a aruncat cuțitul jos, deci, fiind în stare de stres, a fost în imposibilitate de a-i acorda părții vătămate careva ajutor, ori de a-l conduce până la salvare, motiv din care martorul Vîlcu Ecaterina nu l-a văzut pe inculpat alături de partea vătămată.

În baza celor expuse și analizând declarațiile martorilor Gheorghiu Nicolai, Vîlcu Ecaterina, Cernenchi Liliana, Marin Ion, a părții vătămate Marin Andrei și a inculpatului Rusu Mihail, instanța de apel a conchis că acestea sunt în coroborare, nu conțin divergențe, nu sunt în contradicție cu declarațiile date în cadrul urmăririi penale sau în instanța de fond, și în ansamblu demonstrează lipsa intenției inculpatului de a săvârși infracțiunea de omor.

Subsecvent, instanța de apel a stabilit că concluzia instanței de fond care a indicat că acțiunile infracționale ale lui Rusu Mihail XXXXX au fost curmate de martorul Gheorghiu Nicolae, sunt eronate, or, ultimul în instanța de apel a declarat în mod expres că *„În urma unui conflict iscat între Marin Andrei și Rusu Mihail, ultimul din glumă l-a lovit pe Marin Andrei cu un cuțit în regiunea gâtului, după care a aruncat cuțitul, în momentul când împreună cu Marin Andrei au ieșit din casă, Rusu Mihail nu i-a împiedicat”*. De asemenea, faptul dat a fost confirmat și de partea vătămată Marin Andrei care la fel a declarat că *„în momentul conflictului se afla la domiciliul lui Rusu Mihail pe pat. După ce a fost lovit de către Rusu Mihail cu cuțitul, ultimul a aruncat cuțitul jos. În momentul când a dorit împreună cu Gheorghiu Nicolae să iasă din casă, Rusu Mihail nu i-a împiedicat. Rusu Mihail nu a avut motiv să-lucidă și consideră că nu avea posibilitatea să-i mai aplice lovituri cu cuțitul deoarece s-a speriat și cuțitul l-a aruncat jos”*.

Astfel, la caz, instanța de apel a menționat că sunt notabile circumstanțele cauzei, care confirmă faptul apariției unui conflict spontan între inculpatul Rusu Mihail și partea vătămată Marin Andrei, în rezultatul cărui, primul după ce a început să se certe cu Marin Andrei, a luat cuțitul care stătea pe masă și i-a aplicat o lovitură ultimului în regiunea gâtului, și care conform raportul de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11.04.2018, se califică ca o vătămare corporală ușoară.

În lumina celor expuse, instanța de apel a stabilit că instanța de fond eronat a concluzionat că *„analizând în cumul declarațiile celor audiați în cadrul ședinței de judecată cu probele anexate la materialele cauzei penale, ajunge la concluzia, că vina inculpatului Rusu Mihail XXXXX în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27,145 alin.(1) Cod penal se dovedește și prin următoarele materiale ale dosarului penal, examinate în cadrul ședinței de judecată”*.

Or, concluzia raportului de expertiză judiciară medico-legală nr. 201823D0024 din 11.04.2018, prin care s-a constatat că plaga înțepat-tăiată a țesuturilor moi a gâtului pe stânga pe suprafața antero-laterală este localizată în proiecția arterei carotide și face parte din categoria organelor cu funcție de o importanță vitală, nu poate fi apreciată ca probă exclusivă care să demonstreze suspiciunile organului de urmărire penale invocate în învinuirea adusă inculpatului.

Faptul că după ce inculpatul a aplicat lovitura, Gheorghiu Nicolae l-a scos pe partea vătămată din casă și a contactat ajutorul medical și drept urmare partea vătămată a rămas în viață, nicidecum nu poate fi apreciat ca circumstanțe că intenția de omor a inculpatului nu a fost dusă la capăt din motive independente de voința sa, pentru a califica fapta inculpatului ca tentativă de omor, luând în considerație că conform doctrinei penale, sub aspect obiectiv, tentativa implică efectuarea unor acte ce fac parte din latura obiectivă a infracțiunii începute, iar sub aspect subiectiv presupune caracterul intenționat al acestor acte.

Astfel, în funcție de gradul de realizare a tentativei, ea poate apărea în formă întreruptă (neconsumată) sau în formă consumată.

Tentativa întreruptă (neconsumată) este atunci când acțiunea începută este întreruptă și nu mai poate fi continuată pentru a-și produce efectul din cauze independente de voința făptuitorului și tentativa este consumată în cazul în care acțiunea a început și a fost dusă până la capăt, dar nu s-a produs rezultatul, el fiind înlăturat, din cauze ce nu depind de voința făptuitorului.

La caz, instanța de apel a menționat că tentativa de omor poate fi o tentativă întreruptă (neterminată), dacă subiectul nu a putut să-și continue fapta, intervenind anumiți factori care l-au împiedicat să-și desfășoare mai departe activitatea infracțională. În alte cazuri, tentativa de omor poate fi o tentativă perfectă (terminată), atunci când făptuitorul depune toate eforturile pe care le consideră necesare pentru lipsirea de viață a victimei și care în realitate au fost necesare pentru aceasta, fără ca fapta să-și fi produs efectul.

Renunțare de bunăvoie la săvârșirea infracțiunii de omor intenționat se va considera încetarea de către făptuitor a pregătirii de omorul intenționat sau încetarea acțiunilor (inacțiunilor) îndreptate nemijlocit spre săvârșirea omorului intenționat, dacă făptuitorul era conștient de posibilitatea consumării infracțiunii.

Conform jurisprudenței constante, făptuitorul nu poate fi supus răspunderii penale în baza art.145 Cod penal, dacă a renunțat, benevol și definitiv, să ducă până la capăt activitatea infracțională. În același timp, cel care a renunțat de bunăvoie la ducerea până la capăt a infracțiunii de omor intenționat este supus răspunderii penale numai în cazul în care fapta săvârșită conține o altă infracțiune consumată (de exemplu, infracțiunea prevăzută la art. 151, 152 sau altele din Codul penal).

În speță cert este stabilit că inculpatul Rusu Mihail după ce a aplicat lovitura cu cuțitul, văzând scurgere de sânge s-a speriat și a aruncat cuțitul. Nu a împiedicat partea vătămată și martorul să iasă din casă, prin careva acțiuni verbale sau faptice, nu a continuat careva acțiuni de a mai aplica lovituri cu cuțitul, deși avea posibilitate reală, fără să fie împiedicat prin careva acțiuni de partea vătămată sau martorul

prezent la conflict. Acest fapt a fost confirmat și de către partea vătămată, care în instanța de apel a susținut că „*Rusu Mihail nu a avut motiv să-l ucidă și consideră că nu avea posibilitatea să-i mai aplice lovituri cu cuțitul deoarece s-a speriat și cuțitul l-a aruncat jos*”.

Luând în considerație cele menționate, instanța de apel a conchis că încadrarea juridică de către organul de urmărire penală a acțiunilor lui Rusu Mihail în baza art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, conform indicilor - *tentativa omorului unei persoane, care din cauze independente de voința făptuitorului nu și-a produs efectul, este absolut neîntemeiată, în condițiile în care inculpatul Rusu Mihail, benevol și definitiv a renunțat să ducă la capăt activitatea infracțională.*

Respectiv în cazul în care în speță nu s-a stabilit ducerea la capăt de către inculpat a acțiunilor sale care să fie încadrate juridic ca componentă de infracțiune, acesta nu poate fi supus răspunderii penale pentru fapta comisă, or, în acțiunile lui Rusu Mihail sunt persistente elementele constitutive a contravenției prevăzute de art. 78 alin. (2) Cod contravențional, luând în considerație că ansamblu probatoriu demonstrează și inculpatul a recunoscut, cauzarea vătămării intenționate ușoare a integrității corporale părții vătămate Marin Andrei.

Subsecvent, alegațiile procurorului că „*obiectul care a fost folosit de către inculpat pentru comiterea infracțiunii și anume cuțitul care reprezintă un obiect și care fiind aplicat poate cauza moartea unei persoane și respectiv în cazul dat exista posibilitatea survenirii decesului lui Marin Andrei. Cu atât mai mult, lovitura a fost aplicată de către inculpatul Rusu Mihail anume în regiunea vitală a corpului uman, și anume, în regiunea gâtului, ce se confirmă prin raportul de expertiză judiciară medico-legală care a fost efectuat în prezenta cauza penală la data de 11.04.2018, prin care s-a constatat că existența plăgii înțepat-tăiate a țesuturilor moi a gâtului pe stângă, care este localizată în proiecția arterei carotide și care face parte din categoria organelor cu funcție de o importantă vitală.*”, instanța de apel le-a respins ca fiind neîntemeiate, or, ultimele nu se bazează pe aspectul probatoriu care să deducă această concluzie, contravine probelor care au fost cercetate de instanța de apel și reprezintă o deducere subiectivă a acuzatorului de stat.

Astfel, la caz, încă o dată se reiterează - este evident că acțiunile inculpatului au fost îndreptate la săvârșirea vătămării integrității corporale ușoare, pentru că după aplicarea loviturilor asupra părții vătămate Marin Andrei, inculpatul a aruncat cuțitul și nu a împiedicat partea vătămată să iasă din casă.

De asemenea, instanța de apel a reținut că în speță lipsește latura subiectivă, care este caracterizată prin intenția directă a infracțiunii, persoana conștientizează și acționează în vederea survenirii morții părții vătămate, dorind acest fapt. În cazul dat însă, nu a fost demonstrat prin probe pertinente și concludente săvârșirea

infrațiunii de tentativă de omor, fapt confirmat atât de către martorul Gheorghiu Nicolai, cât și de către partea vătămată Marin Andrei.

Cât privește argumentele procurorului precum că „obiectul cu care a fost comisă infrațiunea (cuțitul), putea comite moartea persoanei. Lovitura a fost aplicată într-un loc vital pentru corpul uman, și anume în regiunea gâtului”, instanța de apel l-a apreciat critic, or, faptul dat nu dovedește că făptuitorul a acționat anume cu intenția de omor și nu poate fi apreciată ca probă exclusivă care să demonstreze suspiciunile organului de urmărire penale invocate în învinuirea adusă inculpatului luând în considerație că Rusu Mihail în momentul conflictului, spontan a luat cuțitul și i-a aplicat lui Marin Andrei o lovitură, neobservând în ce regiune a corpului i-a aplicat lovitura.

Astfel, acțiunile respective ale inculpatului Rusu Mihail, constituie faptă contravențională prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, conform indicilor „Vătămarea intenționată ușoară a integrității corporale care a provocat o dereglare de scurtă durată a sănătății”.

Așadar, instanța de apel a menționat din materialele cauzei reiese cu certitudine că contravenția a fost comisă de Rusu Mihail la data de 23 martie 2018, ora 10:00, iar potrivit art. 30 alin. (1) - (5) Cod contravențional, prescripția înlătură răspunderea contravențională. Termenul general de prescripție a răspunderii contravenționale este de un an./.../ Termenul de prescripție curge de la data săvârșirii contravenției și până la data rămânerii definitive a hotărârii cu privire la cauza contravențională.

În rezultatul celor expuse, instanța de apel a concluzionat că Rusu Mihail nu poate fi supus răspunderii contravenționale și urmează a se înceta procesul contravențional pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional, deoarece termenul prescripției tragerii la răspundere contravențională a expirat.

În lumina celor expuse, instanța de apel a menționat că apelul depus de avocatul Nemerenco Veaceslav în numele inculpatului Rusu Mihail XXXXX și apelul depus de inculpatul Rusu Mihail împotriva sentinței urmează a fi admise cu casarea integrală a ultimei și pronunțarea unei noi hotărâri.

Cât privește cheltuielile judiciare pe care acuzatorul de stat le-a solicitat a fi încasate din contul lui Rusu Mihail în instanța de fond, instanța de apel a respins solicitarea, indicând că nu le poate pune în sarcina inculpatului, deoarece sentința în această parte de către acuzatorul de stat nu a fost contestată.

8. Decizia este atacată cu recurs ordinar de către procuror care în temeiurile art. 427 alin. (1) pct. 6) și 12) Cod de procedură penală solicită casarea acesteia cu remiterea cauzei spre rejudecare de către aceeași instanță de apel în alt complet de judecată.

În susținerea celor solicitate, procurorul menționează că instanța de apel a dat o apreciere eronată probelor administrate în cauza respectivă, fără a ține cont de prevederile art. 101 Cod de procedură penală.

De asemenea, susține că instanța de apel a pus la baza deciziei pronunțate o motivare arbitrară lipsită de o acoperire probatorie, cum ar fi, starea de stres a inculpatului.

9. Judecând recursul ordinar în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că, acesta urmează a fi admis din următoarele considerente.

În speță se constată că, recurentul s-a conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recurs ordinar în termen.

Conform prevederilor art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul, instanța de recurs este în drept să îl admită, să dispună rejudecarea de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

De asemenea, instanța de recurs verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârile atacate și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Conform art. 414 Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond. Instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Instanța de apel, este obligată să se pronunțe asupra tuturor motivelor invocate în apel.

În sensul art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel. Erorile de drept pot fi erori de drept formal sau procesual și erori de drept material sau substanțial.

Colegiul penal lărgit constată că, aceste prevederi legale, deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la judecarea prezentei cauze în ordine de apel, și anume, Colegiul penal lărgit conchide că decizia instanței de apel, conform art. 417 Cod de procedură penală, trebuie să cuprindă fapta constatată de prima instanță și conținutul dispozitivului sentinței, fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus după caz, la respingerea sau admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

În pofida acestor prescripții legale, instanța de apel în dispozitivul deciziei încetând procesul penal privind învinuirea inculpatului de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 27, 145 alin. (1) Cod penal, din motiv că fapta comisă constituie

contravenție prevăzută de art. 78 alin. (2) Cod Contravențional, omite în partea descriptivă să constate și să descrie faptele ilegale, considerate ca fiind dovedite, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii acestora, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele contravenției.

Astfel, deși prin decizie, instanța de apel a încetat și procesul contravențional intentat în privința lui Rusu Mihail pe art. 78 alin. (2) Cod contravențional din motiv că a expirat termenul de prescripție de tragere la răspundere contravențională, instanța nu descrie și constată fapta contravențională în baza căreia l-a condamnat pe ultimul.

Așadar, conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni. Potrivit art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe.

În aceeași ordine de idei, decizia atacată prezintă și deficiențe sub aspectul motivării, deoarece instanța a dat o motivare haotică și arbitrară, fără explicații clare în partea aplicării loviturii cu cuțitul în o regiune vitală pentru partea vătămată, de asemenea, coraportează acțiunile inculpatului la elementele componenței de infracțiune de omor premeditat (art. 145 alin. (2) lit. a) Cod penal), or, inculpatului conform rechizitoriului i se incriminează comiterea omorului intenționat prevăzut de alin. (1) al art. 145 Cod penal (a se vedea f.d. 24-verso, vol. II), iar acestea denotă că instanța de apel nu a intrat în esența problemei în respectiva cauză penală.

Este de menționat faptul că, hotărârile pronunțate de instanțele ierarhic inferioare trebuie să fie motivate atât în fapt, cât și în drept, în corespundere cu prevederile legislației în vigoare, pentru a permite instanței superioare de a verifica corespunderea hotărârii pronunțate cu legea. Necesită a se avea în vedere că nu numai nemotivarea hotărârii, dar și motivarea insuficientă sau motivarea în termeni generali, vagi, reprezintă motiv de casare. Nemotivarea ca o omisiune esențială apare astfel ca un viciu de procedură.

În consecință, instanța de apel a pronunțat o hotărâre contradictorie și nemotivată, contrară prevederilor art. 6 al Convenției europene a drepturilor omului,

or, jurisprudența CtEDO indică faptul că, „(...) rolul unei decizii motivate este să demonstreze părților că ele au fost auzite. Mai mult, o decizie motivată oferă părții posibilitatea de a o contesta, precum și posibilitatea ca decizia să fie revizuită de către o instanță de recurs. Doar prin adoptarea unei decizii motivate poate avea loc un control public al administrării justiției. Dreptul de a fi auzit, prin urmare, include nu doar posibilitatea de a prezenta argumente instanței, dar de asemenea obligația corespunzătoare a instanței de a arăta, în motivarea sa, motivele pentru care anumite argumente au fost acceptate sau respinse.” (a se vedea cauza *Fomin vs Moldova* din 11 octombrie 2011, nr. 36755/06).

Situația descrisă mai sus, nu poate fi corectată în instanța de recurs, deoarece instanța de apel nu a soluționat fondul cauzei. Eroarea comisă nu oferă posibilitatea instanței de recurs de a concluziona asupra corectitudinii aprecierii probelor și încadrării juridice a acțiunilor inculpatului de către instanță, or, conform art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor pentru examinarea cauzelor în primă instanță.

În atare circumstanțe se consideră că, instanța de apel a comis erori de drept prin încălcarea prevederilor art. 100, 101, 394, 414-419 Cod de procedură penală, iar aceste abateri se cuprind în prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, *instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel sau hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția ori motivarea soluției contrazice dispozitivul hotărârii sau acesta este expus neclar, sau instanța a admis o eroare gravă de fapt, care a afectat soluția instanței.*

În aceste împrejurări, Colegiul penal lărgit consideră că erorile comise de către instanța de apel, nu pot fi reparate de către instanța de recurs în prezenta procedură, deoarece instanța de recurs nu este abilitată cu atribuții de a judeca cauza pe fond, substituind instanța care a judecat apelul cu încălcarea prevederilor procesual penale.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să se conducă de prevederile art. 414 Cod de procedură penală, care prevede procedura de rejudecare și limitele acesteia, totodată să se pronunțe la modul convenit și în strictă conformitate cu prevederile legii procesual-penale asupra tuturor motivelor invocate în apeluri, să verifice și să aprecieze probele administrate în instanța de fond și cea de apel în strictă conformitate cu cerințele legii, să le dea apreciere convenită cu argumentarea admisibilității sau inadmisibilității fiecărei probe examinate, să elucideze faptele importante pentru soluționarea justă și promptă a cauzei, să cerceteze amănunțit aspectele învinuirii înaintate, să analizeze la modul convenit prezența sau lipsa vinovăției inculpatului în comiterea infracțiunii imputate, ținând cont de motivele

expuse în pct. 9 al prezentei decizii, să pronunțe o hotărâre legală și întemeiată, care să corespundă prevederilor art. 417 Cod de procedură penală.

De asemenea, instanța de recurs ordinar atrage atenția asupra faptului că din materialele cauzei rezultă că, la Curtea de Apel Comrat spre judecare cauza s-a aflat de 2 ori, pronunțând decizia din 11 februarie 2020 și decizia (rejudecare) din 24 iunie 2021, instanță unde activează în prezent 8 judecători, dintre care judecătorii Colev Grigori, Starciuc Ștefan, Curdov Afanasi, Fujenco Dmitrii, Caracuianu Liudmila, Mironov Andrei au participat la judecarea cauzei date, astfel fiind în imposibilitate de a crea un nou complet de judecată pentru judecarea cauzei nominalizate.

Având în vedere circumstanțele expuse, în opinia Colegiului penal, acestea sunt relevante împrejurărilor ce generează temeiul strămutării cauzei la o altă instanță egală în grad, în vederea soluționării rapide, complete, obiective și asigurării desfășurării normale a procesului.

Rezumând cele menționate, încălcările enunțate determină incontestabil Colegiul penal lărgit să concluzioneze asupra necesității de a casa decizia instanței de apel cu dispunerea rejudecării cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

10. În conformitate cu prevederile art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

D E C I D E:

Admite recursul ordinar declarat de către procurorul în Procuratura UTA Găgăuzia Oficiul Central Sîrbu Lilia, casează total decizia Colegiului judiciar al Curții de Apel Comrat din 24 iunie 2021, în cauza penală privindu-l pe **Rusu Mihail XXXXX**, și dispune rejudecarea cauzei de către Curtea de Apel Cahul.

Decizia nu este susceptibilă căilor de atac.

Decizia motivată pronunțată la **17 martie 2022**.

Președinte:

Diaconu Iurie

Judecători:

Guzun Ion

Catan Liliana

Plămădeală Ghenadie

Bejenaru Iurie